

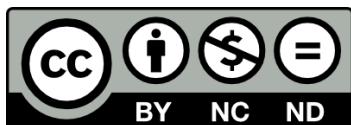
Ιστορία Σλαβικών Λαών

Ενότητα 13^η: Κροατία

Αγγελική Δεληκάρη

Λέκτορας Μεσαιωνικής Ιστορίας των Σλαβικών Λαών

Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Κροατία

Περιεχόμενα ενότητας

1. Τα μεσαιωνικά κροατικά κρατικά μορφώματα (Δαλματική Κροατία και Παννονική Κροατία).
2. Το βασίλειο της Κροατίας (δημιουργ. το 925) και ο “rex” Tomislav.
3. Η περίοδος της βασιλείας του PeterKreshimir Δ΄ και του DemetriusZvonimir.
4. Η κροατο-ουγγρική ένωση (1102-1527)

Σκοποί ενότητας

- Η άνοδος του κράτους της Κροατίας.
- Οι σχέσεις της Κροατίας με το Βυζάντιο και τη Δύση.

Εγκατάσταση Κροατών

- Οι Κροάτες αρχικά εγκαταστάθηκαν λίγο μετά το 626 στην περιοχή που οριζόταν από τη χερσόνησο της Ιστρίας στα βορειοδυτικά, τον ποταμό Δράβο στο βορρά, τη σημερινή βορειοδυτική Βοσνία με τον ποταμό Vrbas στα ανατολικά, τον ποταμό Νέρετβα στο νότο και την Αδριατική προς τα δυτικά.
- Η εγκατάσταση αυτή οφειλόταν στην πολιτική που ανέπτυξε ο αυτοκράτορας Ηράκλειος προκειμένου να αποδυναμώσει τους Αβάρους, αν και ήδη είχε αρχίσει η φθίνουσα πορεία τους.

Κροατικά μορφώματα

- Οι Κροάτες διατήρησαν τη δική τους τοπική εξουσία, ενώ παράλληλα αναγνώριζαν την επικυριαρχία του Βυζαντίου. Από τις αρχές του 9^{ου} αιώνα διαμορφώνονται δύο κροατικά μορφώματα η Δαλματική Κροατία και η Παννονική Κροατία.
- Η πρώτη βρισκόταν μεταξύ της Αδιατικής θάλασσας και του ποταμού Σάβου, ενώ η δεύτερη εντοπίζεται στο χώρο μεταξύ των ποταμών Σάβου και Δράβου. Την περιοχή αυτή ονόμασαν οι Ούγγροι Σλαβονία.
- Τόσο η Φραγκική αυτοκρατορία όσο και η Βυζαντινή αυτοκρατορία επιθυμούσαν οι περιοχές αυτές να βρίσκονται στη δική τους σφαίρα επιρροής. Το ίδιο ίσχυε και για τον εκκλησιαστικό προσανατολισμό τους, αφού τόσο η Δυτική όσο και η Ανατολική Εκκλησία προσπαθούσαν να προσεταιριστούν τα εδάφη αυτά.

Φραγκική κυριαρχία

- Μετά την ήττα των Αβάρων από τους Φράγκους (795/796), το Αβαρικόχαγανάτο (δηλ. περίπου η σημερινή δυτική Ουγγαρία και η πρώην βόρεια Γιουγκοσλαβία) περιήλθε κάτω από φραγκική εξουσία. Η φραγκική κυριαρχία επεκτεινόταν μέχρι το Βελιγράδι, αλλά και στη Σλαβονία, και τη Δαλματική Κροατία.
- Η Βυζαντινή αυτοκρατορία επιχείρησε να επιβληθεί εκ νέου στη βόρεια Αδριατική, αλλά χωρίς επιτυχία. Το 812 το σύνορο της φραγκικής και βυζαντινής επιρροής αποτελούσε ο ποταμός Τσέτινα κοντά στο Σπλιτ.
- Στις αρχές του 9^{ου} αι. ο Κροάτης πρίγκιπας Λιούντεβιτ (819-823) επαναστάτησε εναντίον των Φράγκων και επιχείρησε να ενώσει τους Σλοβένους, τους Κροάτες και τους Σέρβους και να αποτινάξει τη φραγκική κυριαρχία, αλλά απέτυχε, γιατί δεν υποστηρίχτηκε αποτελεσματικά από τους άλλους νοτιοσλάβους αρχηγούς.

Ο ηγέτης Λιούντεβιτ

- Οι Φράγκοι κατέστειλαν την επανάσταση και δολοφόνησαν τον Λιούντεβιτ. Πάντως, παρά την ήττα του, ο Λιούντεβιτ αναδείχθηκε στον πρώτο ηγέτη που προσπάθησε να ενώσει τους Νότιους Σλάβους, αλλά το εγχείρημα αυτό ήταν πρόωρο και δεν είχε τα απαραίτητα ερείσματα στο λαό. Οι Σλάβοι δεν είχαν αποκτήσει ακόμη συνείδηση της εθνικής τους ταυτότητας.
- Μετά την ήττα του Λιούντεβιτ, οι Φράγκοι κατόρθωσαν να επανακαταλάβουν την Κροατία, ενώ παράλληλα οι Βούλγαροι, καθώς επεκτείνονταν προς τα βορειοδυτικά, κατέκτησαν στα νότια του Δούναβη την περιοχή του Τιμόκ, την περιοχή του Σιρμίου και το ανατολικό τμήμα της Σλαβονίας.

Ανεξαρτησία Κροατίας

- Σύντομα οι Κροάτες κατόρθωσαν να ανασυστήσουν το κράτος τους στην ορεινή περιοχή των Δειναρικών Άλπεων. Ο κνεζΤαρπιμήρ (845-864) αναγνώρισε την υποτυπώδη φραγκική επικυριαρχία, οργάνωσε το κράτος τους κατά τα φραγκικά φεουδαρχικά πρότυπα και πήρε τον τίτλο του «dux Croatorum».
- Τότε για πρώτη φορά μαρτυρείται το όνομα Κροάτης. Μετά το θάνατό του, Κροάτες άρχοντες που αντετίθεντο στον Ταρπιμήρ, κάλεσαν σε βοήθεια τους Βυζαντινούς, οι οποίοι βρήκαν την ευκαιρία να επιβάλουν την πολιτική τους κυριαρχία και παράλληλα να εντάξουν την περιοχή στο πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.
- Ωστόσο ο κνεζ Μπρανιμήρ (879-892) κατέλαβε με επανάσταση την εξουσία, αποκατέστησε την ανεξαρτησία της Κροατίας, αποτίναξε τη βυζαντινή κυριαρχία και δημιούργησε ένα ελεύθερο κράτος.

Δαλματική Κροατία και Ούγγροι

- Στις αρχές του 10^{ου} αιώνα, κατά τη διακυβέρνηση του ηγεμόνα Τόμισλαβ (910-928) η Δαλματική Κροατία αποκτά τον χαρακτήρα μιας σταθερής και υπολογίσιμης δύναμης στα Βαλκάνια. Οργάνωσε τότε τον στρατό και ένα ικανό ναυτικό, που του εξασφάλισε την κυριαρχία στις ακτές της Αδριατικής.
- Την περίοδο όμως αυτή εμφανίζεται στο προσκήνιο ένας νέος επικίνδυνος εχθρός, οι Ούγγροι, που επιχειρούν να επεκταθούν προς τα Δυτικά Βαλκάνια. Οι Ούγγροι ήταν ένας λαός φιννοουγγρικής προέλευσης που δέχτηκε από νωρίς την επίδραση τουρκικών φύλων. Οι Ούγγροι ή Μαγυάροι εμφανίστηκαν για πρώτη φορά στην ιστορία της Ευρώπης το 889 και εγκαταστάθηκαν ανάμεσα στον Δον και τον Δούναβη. Από κει πέρασαν το 895 τα Καρπάθια, υπέταξαν το κράτος της Μοραβίας και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή ανάμεσα στον Δούναβη και τον Τισσό ποταμό, στις πεδιάδες της Παννονίας, από όπου άρχισαν να ενεργούν επιδρομές.

Ένωση κροατικής Παννονία με τη Δαλματία

- Έτσι προχώρησαν λεηλατώντας ως την Κροατία, αλλά ο Τόμισλαβ με τον οργανωμένο στρατό του, έδιωξε τους επιδρομείς πέρα από τον ποταμό Δράβο.
- Ο Τόμισλαβ βρέθηκε επίσης αντιμέτωπος με τους Βούλγαρους του Συμεών, που αφού υπέταξαν το σερβικό κράτος της Ρασκίας (924), απειλούσαν την Κροατία. Για να αντιμετωπίσει τον βουλγαρικό κίνδυνο, ο Κροάτης ηγεμόνας επωφελήθηκε από τη βυζαντινοβουλγαρική διένεξη και έκλεισε συμμαχία με τον βυζαντινό αυτοκράτορα, ο οποίος του απένειμε τον τίτλο του ανθυπάτου και του ανέθεσε τη διοίκηση των βυζαντινών κτήσεων στις δαλματικές ακτές. Ο Τόμισλαβ νίκησε τον Συμεών το 926 και απομάκρυνε τους Βουλγάρους από την Κροατία. Αφού εξασφάλισε τα σύνορά τους από τις εξωτερικές απειλές ένωσε την κροατική Παννονία με τη Δαλματία.

Το βασίλειο της Κροατίας και ο “rex” Tomislav

- Στο εσωτερικό ο Τόμισλαβ κατόρθωσε να εδραιώσει την ισχύ του και αυτοανακηρύχθηκε «βασιλεύς της Κροατίας» (925) τίτλος που αναγνωρίστηκε από τον πάπα αλλά όχι και από τον βυζαντινό αυτοκράτορα.
- Αυτή είναι η πρώτη φορά που εμφανίζεται βασιλικός τίτλος στους Νοτίους Σλάβους και είναι χαρακτηριστικό ότι μόλις ένα χρόνο νωρίτερα ο Συμεών είχε επίσης ανακηρυχθεί «βασιλεύς Ρωμαίων και Βουλγάρων». Ο Τόμισλαβ διατήρησε καλές σχέσεις τόσο με τη Ρώμη και όσο και με το Βυζάντιο.

Εκκλησιαστική οργάνωση Κροατίας

- Όσον αφορά την εκκλησιαστική οργάνωση της Κροατίας πρέπει να επισημάνουμε ότι η χώρα βρισκόταν γεωγραφικά στα όρια δύο θρησκευτικών επιδράσεων, της Ρώμης και του Βυζαντίου. Και οι δύο Εκκλησίες, ιδιαίτερα μετά το σχίσμα του Φώτιου το 867, προσπαθούσαν να επεκτείνουν τη δικαιοδοσία τους στους χριστιανικούς πληθυσμούς της περιοχής.
- Το δίλημμα για τους Κροάτες χριστιανούς ήταν αν θα υποτάσσονταν στη Ρώμη, που δεχόταν μόνο τη Λατινική Λειτουργία, ή στην Κωνσταντινούπολη που επέτρεπε τη χρήση της σλαβικής γλώσσας στη Θεία Λειτουργία. Η σύγκρουση έγινε έντονη ανάμεσα στη σλαβική επισκοπή της Αινώνας (σημ. Nin) και την πιστή στη Ρώμη Εκκλησία του Σπαλάτου (σημ. Σπλιτ), όπου η ρωμαϊκή λατινική παράδοση ήταν ιδιαίτερα ισχυρή.

Εκκλησία του Σπλιτ

- Ο λατινικός κλήρος ου Σπαλάτου απαιτούσε την κατάργηση της σλαβικής επισκοπής. Μια τοπική σύνοδος συγκλήθηκε στο Σπαλάτο το 925. Καθώς ο Τόμισλαβ είχε τότε ανάγκη από την υποστήριξη του πάπα, έπρεπε κι αυτός με τη σειρά του να υποστηρίξει τον λατινικό κλήρο και την Εκκλησία του Σπαλάτου.
- Έτσι, παρά τους αγώνες του επισκόπου της Αινώνας Γρηγορίου, η σλαβική Εκκλησία που αποτελούσε μειοψηφία αναγκάστηκε να αναγνωρίσει την Εκκλησία του Σπλιτ, η δικαιοδοσία της οποίας εκτεινόταν τώρα σε όλο το κροατικό κράτος. Ενισχυμένη έτσι η Λατινική Εκκλησία καταδίκασε σε νέα σύνοδο τη χρήση της σλαβικής γλώσσας στη λειτουργία και κατήργησε την επισκοπή της Αινώνας. Η επικράτηση της Εκκλησίας της Ρώμης επηρέασε και την πολιτιστική εξέλιξη της περιοχής.

Εκκλησιαστικό θέμα και πολιτική διαμάχη

- Ο πολιτισμός της Κροατίας από δω και στο εξής θα είχε περισσότερα στοιχεία δυτικού πολιτισμού και λιγότερες επιδράσεις από το Βυζάντιο.
- Βέβαια πρέπει να πούμε ότι το θρησκευτικό πρόβλημα της Κροατίας δεν λύθηκε με τις αποφάσεις των Συνόδων, γιατί οι Κροάτες δεν θα εγκαταλείψουν την εθνική τους γλώσσα και θα συνεχίσουν να τελούν τη Λειτουργία τους στα Σλαβικά. Το εκκλησιαστικό θέμα θα δημιουργήσει πολιτική διαμάχη, γιατί κατά διαστήματα οι ηγεμόνες της Κροατίας άλλοτε θα ακολουθήσουν την παράδοση της Ρώμης και άλλοτε θα ταχθούν με τη λαϊκή θέληση που προέκρινε τη σλαβική γλώσσα στην τέλεση της Θείας Λειτουργίας.

Βυζαντινή κυριαρχία

- Οι διάδοχοι του Τόμισλαβ δεν στάθηκαν τόσο ικανοί, ώστε να διατηρήσουν ακέραιη την κληρονομιά του. Μετά το θάνατό του αυξάνονται οι αποσχιστικές τάσεις των τοπικών αρχόντων.
- Παράλληλα έχουμε βυζαντινή διείσδυση στην Κροατία και ανάκτηση πόλεων από τους Βυζαντινούς. Στα τέλη του 10^{ου} αι. οι Κροάτες μπροστά στον κίνδυνο του Σαμουήλ της Βουλγαρίας, συμμάχησαν με τον αυτοκράτορα Βασίλειο Β' και αναγνώρισαν τη βυζαντινή κυριαρχία.
- Οι ηγεμόνες της Κροατίας έγιναν τότε υπήκοοι του Βυζαντίου, διατηρώντας όμως έως έναν βαθμό κάποια εσωτερική αυτονομία και το τίτλο του βασιλιά, που το Βυζάντιο τους αναγνώρισε για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας ήδη το 986.

Νέος επικίνδυνος αντίπαλος

- Την ίδια εποχή ένας νέος επικίνδυνος αντίπαλος κάνει την εμφάνισή του στην περιοχή. Αυτή είναι η Βενετία που η δύναμή της ολοένα μεγάλωνε σε μια προσπάθειά της να επεκτείνει την κυριαρχία της στην Αδριατική ακτή.
- Το 1000 η Βενετία κατέλαβε προσωρινά τις δαλματικές πόλεις Ζαντάρ, Σπλιτ και Ντουμπρόβνικ και ο φόρος υποτέλειας που πλήρωναν έως τότε στους Κροάτες ηγεμόνες, περιήλθε στον Βενετό δόγη.

Peter Krešimir Δ΄

- Η βυζαντινή κυριαρχία με πολλές διακυμάνσεις διατηρήθηκε στην Κροατία και την περιοχή του ποταμού Νερέτβα ως τα μέσα του 11^{ου} αι.
- Το 1058 ο Peter Krešimir Δ΄ (1058-1074) ανέρχεται στην εξουσία της Κροατίας. Την εποχή αυτή θρησκευτικές έριδες που δίχαζαν την Εκκλησία της Κροατίας και το λαό. Βρισκόμαστε λίγα χρόνια μετά το σχίσμα (1054), οπότε η περιοχή έπρεπε να υπαχθεί οριστικά στην Εκκλησία της Ρώμης. Η Σύνοδος του Σπλιτ του 1059/1060 κατήργησε τη σλαβική γλώσσα και τη γλακολιτική γραφή από τη Θεία Λειτουργία και την αντικατέστησε με τα Λατινικά. Ο Κρεσιμίρ Δ΄ από πολιτική σκοπιμότητα και για να διασφαλίσει την ενότητα του κράτους αναγκάστηκε να επιβάλει την εφαρμογή των αποφάσεων.

Βασίλειο Κροατίας και Δαλματίας

- Παρόλα αυτά κατόρθωσε ο Κροάτης ηγεμόνας να προσαρτήσει τις βυζαντινές πόλεις της Δαλματίας και τα γύρω νησιά, να επιβάλει την κυριαρχία του και να δημιουργήσει ένα μεγάλο κράτος, που οριζόταν από τους ποταμούς Νερέτβα, Βόσνα και Δράβο. Ο Κρεσιμίρ θεωρείται ο ιδρυτής του «βασιλείου της Κροατίας και της Δαλματίας» που θα διατηρηθεί για λίγες δεκαετίες ως την προσάρτηση του κράτους από τους Ούγγρους. Ο Demetrius Zvonimir (1075-1089) στέφθηκε βασιλεύς από τον Παπα Γρηγόριο 'Ζ μετά το θάνατο του. Η αδυναμία των τοπικών αρχόντων του Demetrius Zvonimir να αναδείξουν διάδοχο άνοιξε το δρόμο για τη βαθμιαία υποταγή της Κροατίας στους Ούγγρους. Το 1102 ο Ούγγρος βασιλιάς πρόσθεσε στο στέμμα του και το κροατικό στέμμα και η επίσημη τιτλοφορία του ήταν πλέον "Rex Hungariae, Croatiae et Dalmatiae".

Bascanskaploca

- Εικόνα 1: Η Bascanskaploca (έτ. 1100), βρέθηκε στο νησί Krk.

Pactaconventa

- Τα προνόμια και οι υποχρεώσεις της κροατικής πλευράς υπό την επικυριαρχία των Ούγγρων καταγράφηκαν το 1102 στην συμφωνία της Κροατίας με την Ουγγαρία την λεγόμενη “Pactaconventa”. Η Κροατία διατηρούσε την εσωτερική της διάρθρωση (νόμους, διοίκηση και στρατό), αλλά κυβερνιόταν από τον τοποτηρητή (μπάνο) του Ούγγρου βασιλιά με τη βοήθεια της εθνοσυνέλευσης (sabor) που την απάρτιζαν Κροάτες ευγενείς.
- Η Ουγγαρία κληρονόμησε μαζί με την Κροατία και το πρόβλημα της παλαιάς διαμάχης της Κροατίας με τη Βενετία και την κυριαρχία στις δαλματικές παράκτιες πόλεις, οι οποίες εξαιτίας της διαμάχης αυτής, άλλαζαν συχνά κυρίαρχο. Γι’ αυτό οι Ούγγροι όρισαν για τις πόλεις αυτές χωριστή διοίκηση, που ανατέθηκε στον «μπάνο της Κροατίας και της Δαλματίας» ή «μπάνο των παραλίων επαρχιών».

Δαλματικές Ακτές

- Οι πόλεις των Δαλματικών ακτών που είχαν αναπτύξει σχέσεις με το εξωτερικό και κατείχαν ισχυρές αμυντικές θέσεις, προσπάθησαν να διατηρήσουν την αυτονομία τους. Ευνοήθηκαν από την επιθυμία των Ούγγρων βασιλέων να διατηρήσουν την έξοδο στην Αδριατική και από τον ανταγωνισμό της Βενετίας-Ουγγαρίας, προκειμένου να επιβάλουν τη δύναμή τους και να αυξήσουν τα προνόμιά τους.
- Ανάμεσα στις πόλεις αυτές ξεχώριζαν το Σπλιτ, το Ζάνταρ, το Τρογγίρ –παλαιά αστικά κέντρα- και η Νιν που μεταξύ του 1167 και 1205 απέκτησε τα ίδια προνόμια. Η προνομιακή μεταχείριση των αστικών κέντρων των Δαλματικών ακτών ευνόησε την κοινοτική και την οικονομική ανάπτυξή τους.

Βενετική Δαλματία

- Παρά το γεγονός ότι οι Βενετοί προσπαθούσαν από τον 12^ο έως τον 14^ο αιώνα να εξουσιάσουν τη δαλματική ακτή, τελικά το κατάφεραν μόλις τις αρχές του 15^{ου} αιώνα. Τότε όλη η παραλιακή Δαλματία, εκτός από το Ντουμπρόβνικ, περιήλθε στο βενετικό κράτος και παρέμεινε σ' αυτό μέχρι την κατάργησή του το 1797.
- Πρωτεύουσα της βενετικής Δαλματίας και έδρα του διοικητή της έγινε η πόλη Ζαντάρ. Στην Κροατία έμεινε μόνο μια στενή ζώνη πρόσβασης στη θάλασσα. Εξαιτίας της εξέλιξης αυτής αποκλείστηκε από το εμπόριο της Αδριατικής θάλασσας και το κέντρο του κροατικού κράτους μετατοπίστηκε βορειότερα, στην παννονική πεδιάδα, με κέντρο το Ζάγκρεμπ.

Σλαβονία και νόμισμα kuna

- Αλλά και η Παννονική Κροατία, δηλ. η Σλαβονία, γνώρισε ραγδαία ανάπτυξη στις αρχές του 13^{ου} αιώνα. Με δικό της τοποτηρητή, τον μπάνο, αναφέρεται για πρώτη φορά ως βασίλειο (regnum) το 1235. Η διαφοροποίησή της απέναντι στην Ουγγαρία αντικατοπτρίζεται και με την ύπαρξη δικού της νομίσματος, της λεγόμενης kuna (στα κρατικά και σερβικά σημ. κουνάβι. Αυτή η ονομασία του νομίσματος ανάγεται σε παλαιό φόρο που πληρωνόταν σε είδος, δηλ. με την παράδοση δερμάτων κουναβιού.
- Η kuna μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και από το 1994 έγινε το νόμισμα της ανεξάρτητης Κροατίας (σήμερα είναι στο Ευρώ;). Σε πολλές πόλεις όπως π.χ. Perna, στο Vukovar, Samobor παραχωρήθηκαν προνόμια που αφορούσαν κυρίως τη θεσμική αυτονομία των κατοίκων των πόλεων αυτών.
- Στην ανάπτυξη της υπαίθρου σημαντικό ρόλο έπαιξαν οι μονές διαφόρων εκκλησιαστικών ταγμάτων, όπως των Κιστερσιανών και Ιωαννιτών, στα κτήματα των οποίων εγκαταστάθηκαν Σλάβοι καλλιεργητές, καθώς και γερμανόφωνοι και ιταλόφωνοι εργάτες.

Εσωτερική διοίκηση

- Οι Κροάτες κατά την περίοδο της ουγγρικής επικυριαρχίας κατόρθωσαν να διατηρήσουν τη δική τους εσωτερική διοίκηση (με εξαίρεση τις δαλματικές πόλεις, οι οποίες, οι οποίες θεώρησαν ως καλύτερο μοντέλο της Βενετίας) και η άρχουσα τάξη δεν αφομοιώθηκε από τους Ούγγρους. (Αντίθετα έγινε εγγυητής της αυθυπαρξίας των Κροατών). Η λεγόμενη χρυσή βούλλα (έγγραφο με χρυσή σφραγίδα) του Ούγγρου βασιλιά Ανδρέα Β' (1222) κατέγραφε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ευγενών.
- Το 1273 συνεδρίασε στο Ζάγκρεμπ για πρώτη φορά η σλαβονική Δίαιτα, για να λάβει τις αποφάσεις σχετικά με τη φορολογία και τις στρατιωτικές και δικαστικές υποθέσεις της περιοχής αυτής. Η προσπάθεια της Ουγγαρίας να διατηρήσει στενές σχέσεις ανάμεσα στις τρεις ιστορικές κροατικές περιοχές (Δαλματία, Κροατία, Σλαβονία) αποτυπώνεται με το διορισμό ενός κοινού τοποτηρητή.

Βιβλιογραφία

- Culdescu, St., *History of the Medieval Croatia*, The Hague 1964.
- Fine, J.V.A., *The Late Medieval Balkans. A Critical Survey from the Late Twelfth Century to the Ottoman Conquest*, Ann Arbor 1987.
- Hösch, E., *Geschichte der Balkanländer. Von der Frühzeit bis zur Gegenwart*, München 1999.
- Κατσόβσκα-Μαλιγκούδη, Γ., *Οι Σλάβοι των Βαλκανίων. Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό τους*, Αθήνα 2004.
- Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μ., *Οι βαλκανικοί λαοί κατά τους μέσους χρόνους*, Θεσσαλονίκη 1992.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνα 1: Εικόνα 1: Η Bascanskaploca (έτ. 1100), βρέθηκε στο νησί Krk. Public Domain.

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bascanskaploca.jpg>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αγγελική Δεληκάρη.
«Ιστορία Σλαβικών Λαών. Κροατία». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS192/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

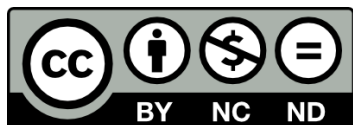
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Αλεξάνδρα Αντωνιάδου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

